

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก)
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITIES BY AN APPLICATION
OF SU JI PU LI OF ECONOMICS STUDIES IN SECONDARY SCHOOL,
WAT PHANNGRUEN SCHOOL (TRIRATTANANAYAGA)
IN PHRANAKHONSIAYUTTHAYA PROVINCE

พระมหาทรงวิทย์ ธรรมวิโช (คงไพศาล)*

Phramaha Songwit Dharawitcho (Kongpaisan)

พระวิเทศพรหมคุณ**

Phra Widesbrommakun

ชวาล ศิริวัฒน์***

Chaval Siriwath

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การพัฒนาการเรียนโดยประยุกต์หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนเรียน และหลังเรียน ดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งศึกษากับประชากรที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก) จำนวน 27 คน

ผลการศึกษา พบว่า 1. การพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยประยุกต์ใช้หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลการทดลองทั้งก่อนและหลังมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ผลหลังจากการทดลอง นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น หลังจากเล่นนิทานเสร็จ จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่า

* นิสิตสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*** อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นักเรียนทุกกลุ่ม สามารถทำแบบสอบถามได้ทุกคน คะแนนเฉลี่ย 10–15 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองทุกด้าน เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพนัญเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่ม สุ การฟัง สามารถทำคะแนนหลังจากการเรียนรู้แล้ว เฉลี่ยได้เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานสูงสุดที่สุด คือ 85.53 % รองลงมาคือ นักเรียนกลุ่ม ลิ การเขียน สามารถทำคะแนนเฉลี่ยที่ 82.20 % อันดับที่ 3 คือ นักเรียนกลุ่ม ปุ การถาม สามารถทำคะแนนเฉลี่ยที่ 77.73 % อันดับที่ 4 คือ นักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 73.33 % ซึ่งนักเรียนกลุ่ม ปุ การถาม และกลุ่ม จิ การคิด ทำคะแนนได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ทั้งสองกลุ่ม

คำสำคัญ: การพัฒนา, กิจกรรมการเรียนรู้, หลัก สุ จิ ปุ ลิ, วิชาเศรษฐศาสตร์

ABSTRACT

The objectives in this research were 1) to study the development of learning activities by applying the principles of Su Ci Pu Li in the economic subject at graded 7 students in Wat Phanan Choeng school (Phraphutha Tritratana Nayok) Phra Nakonsri Ayutthaya and 2) to study the developmental achievement of learning activities in twenty-seven students, graded 7 in Wat Phanan Choeng school and found that :

1. The development of learning activities Su Ci Pu Li in the economic subject was found that both pre and post test results were significantly different. This results in all experiments efficiency and more effective.

2. The achievement of learning activities development Su, Ci, Pu, Li in the economic subject of graded 7 students at Wat Phanan Choeng school (Phraphutha Tritratana Nayok) Phra Nakonsri Ayutthaya was found that the students group Su, as the listening average has exceeded the highest standard students group Su, as the listening get the score points average after learning 85.53%, the second number students group Li, as the writing could get average score after learning 82.20 percent,. the third number, students group Pu, as the question could get average score after learning 77.73 percent, the fourth number, students group Ci, as the thinking could get average score at after learning 73.33 percent. It was summarized that the question and the thinking groups had got lower score than the standard criteria that researcher required.

Keywords: The development, the learning activities, Su Ci Pu li, the economic subject

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติความหมายของการจัดการศึกษาว่า คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมายและหลักการว่า กระบวนการของการศึกษา ก็คือกระบวนการแก้ปัญหาหรือทุกข์¹ การจัดการศึกษาก็คือการแก้ปัญหาของมนุษย์ การทำให้ชีวิตแก้ปัญหาได้ ถ้าไม่มีปัญหา การศึกษาก็ไม่มีการศึกษาควรเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม²

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งซึ่งจะนำมาซึ่งความสำเร็จแก่ผู้นำไปใช้ในการเรียนการสอน ความสำเร็จทางด้านการศึกษาไม่เพียงขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านสติปัญญาเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนและการทำกิจกรรม ควรจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้สอนควรจะรู้จักทักษะพื้นฐานที่ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพหรือที่เรียกว่า “หัวใจนักปราชญ์” ได้แก่ สุ จิ ปุ ลิ³ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตอนหนึ่งซึ่งพระองค์พระราชทานอรรถาธิบาย สุ จิ ปุ ลิ ไว้ว่า “สุ” คือ สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการฟัง ดีความว่า การฟัง คือ การรับสาร หรือสาระทั้งปวงจากสื่อต่างๆ มิใช่แต่เฉพาะการฟังทางหูอย่างเดียว “จิ” คือ จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการคิด คือ รู้จักไตร่ตรอง หัดใช้เหตุผลวิเคราะห์ ช่วยให้เกิดจินตนาการและการสร้างสรรค์ “ปุ” คือ ปุจฉา ปัญญาเกิดจากการถาม คือ การตั้งคำถาม การตั้งโจทย์วิจัย การถามอะไรก็ได้ อาจจะยังไม่ต้องกังวลในการหาคำตอบ การสร้างโมเดล การร่างต้นแบบทางความคิด สิ่งเหล่านี้ เป็นนัยของการถามทั้งนั้น คนที่ทำงานก็อาจจะถามง่าย ๆ แค่ว่า มันยังมีวิธีที่ทำได้ดีกว่านี้อีกหรือไม่ และ “ลิ” คือ ลิขิต ปัญญาเกิดจากการเขียน คือ เมื่อเราลงมือทำแล้วเข้าใจอะไรบางอย่าง เกิดภาวะเข้าใจถึงใจในบางเรื่อง แล้วเราจดจำ จะด้วยความทรงจำหรือบันทึกเก็บไว้ในรูปแบบใดก็ได้

รูปแบบการสอนแบบ สุ จิ ปุ ลิ เป็นรูปแบบการสอนรูปแบบหนึ่งที่ครูควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้หลายกรณี เช่น การสอนที่เริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนทำกิจกรรมสำรวจตรวจสอบ สืบค้นข้อมูล หรือฟังการบรรยาย เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนคิด หรือส่งเสริมให้นักเรียนถามคำถามหรือข้อสงสัย นำมาสู่

¹ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), *ปรัชญาการศึกษาของไทย ภาคพุทธธรรม: แขนงการศึกษา*. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธรรม, 2556), หน้า 20.

² *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544/การจัดการเรียนรู้*, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: https://th.wikisource.org/wiki/หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน_พุทธศักราช_2544/การจัดการเรียนรู้, 14 กรกฎาคม 2560.

³ สมเกียรติ แสงอรุณเฉลิมสุข, *วิธีการเรียน*, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://ftt.spu.ac.th/hum111/main1/_lesson4_files/way%of%20study.stm, 14 กรกฎาคม 2560.

การอภิปรายหาคำตอบของคำถาม และลงข้อสรุปเป็นองค์ความรู้ โดยนักเรียนจะเป็นผู้บันทึกข้อสรุปลงในสมุดจด การสอนตามรูปแบบนี้จะส่งเสริมให้นักเรียน คิด ถามคำถาม และจดบันทึกข้อสรุปเป็นใจความสำคัญหรือองค์ความรู้ที่ได้เรียน

นอกจากนี้แล้ว ยังมีบทโคลงโลกนิติพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาติศร⁴ กล่าวไว้ว่า

เว้นวิจารณ์ว่างเว้น	สติบพึง
เว้นที่ถามอันยัง	ไปรู้
เว้นเล่าลือขิตสัง	เกตว่าง เว้นนา
เวנדังกกล่าวผู้	ปราชญ์ได้ฤา

ซึ่งแปลว่า คนที่จะเป็นปราชญ์นั้นต้องยึดถือหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ พัง คิด ถาม เขียน⁵ ในการสอนวิชาสังคมศึกษา จำต้องใช้หลักการของ สุ จิ ปุ ลิ เข้ามามีส่วนช่วยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นวิชาที่มีหลักการกว้างขวางในทุกๆ ด้าน เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนต้องคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบมีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน⁶

โรงเรียนวัดพนัญเชิง (ไทรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสถาบันการศึกษาจัดการศึกษาระดับอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกสามัญศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พื้นที่เขตการศึกษาที่ 1 อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ โดยการประยุกต์ให้หลัก สุ จิ ปุ ลิ ในการเรียนการสอน โดยเน้นการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสง่างาม

ผู้วิจัยต้องการทราบหลักการพัฒนาผู้เรียนตามหลัก สุ จิ ปุ ลิ ในการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าเป็นอย่างไร คาดว่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ก่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมและค่านิยมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงตามกระบวนการเรียนรู้ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขต่อการดำเนินชีวิตในสังคม จึงได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนวัดพนัญเชิง (ไทรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อน เมื่อประสบความสำเร็จ ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจแล้ว จะได้นำเอาผลที่ได้รับจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, ชุดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ชุดที่ 11 เรื่อง กระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2544.

⁵ โคลงโลกนิติ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.dek-d.com/board/view/2424378/>. 12 กรกฎาคม 2560.

⁶ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.rajini.ac.th/group/social/main.html>. 12 กรกฎาคม 2560.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก ส จี ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก ส จี ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนเรียน และหลังเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก ส จี ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” การวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบการวิจัย One group Pretest - Postest Design⁷

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้หลัก ส จี ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตน์นายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แบบปรนัยเลือกตอบ ก ข ค ง แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และหลังเรียน แบบปรนัยเลือกตอบ ก ข ค ง แบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 15 ข้อ และแบบอัตนัย 4 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ผู้สอนจะต้องหากกลยุทธ์และวิธีการในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบสำคัญว่าจัดทำแผนอย่างไร เพื่อใคร มีเทคนิคและวิธีการอย่างไร ผลที่ได้รับจะเป็นอย่างไร ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนเป้าหมายความสำเร็จที่ผู้สอนคาดหวังไว้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้
2. วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ทักษะ/กระบวนการเจตคติและค่านิยม
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะประโยชน์ต่อนักเรียน

⁷ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2542), หน้า 215.

4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลโดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
6. ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหารายวิชาตามสาระการเรียนรู้ที่สอน ตามระดับชั้น จากแผนผังการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยเขียนไว้ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งต้องมีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อง่ายต่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์จุดประสงค์และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนเพื่อสอดคล้องกับการที่จะประเมินตัวผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพราะสาระการเรียนรู้ต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน รวมทั้งสื่อการสอนหรือวิทยาการเทคโนโลยีเพื่อเกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน การวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อความเหมาะสมกับผู้เรียนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนรู้ว่าเกิดความรู้อะไร ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งควรเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุดและต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการที่ดีต้องเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่วน ในด้านการวัดและประเมินผลต้องเหมาะสมและสอดคล้องในเนื้อหาและต้องตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งต้องมีการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ได้กล่าวมานั้นก็เพื่อจะได้มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพเพื่อเกิดประโยชน์การจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบ ประกอบด้วย

- 1) ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างแบบทดสอบต้องทำการค้นคว้าวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีแบบใดบ้าง แบบทดสอบแต่ละชนิด มีวิธีการสร้างและมีข้อดีจำกัดอย่างไร
- 2) กำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนจะเริ่มเขียนข้อคำถามผู้สร้างข้อคำถามจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนว่าจะวัดไปเพื่ออะไร จะได้เขียนข้อสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น
- 3) กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดในตารางวิเคราะห์หลักสูตรผู้สร้างแบบทดสอบจะต้องกำหนด ขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ พฤติกรรมที่จะวัดในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า
- 4) กำหนดลักษณะของแบบทดสอบและส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ซึ่งลักษณะข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ได้

หรือจะเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ผู้สร้างแบบทดสอบอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้กำหนดลักษณะข้อสอบซึ่งได้แก่

- 4.1) วัตถุประสงค์ของการวัด
- 4.2) ระดับพฤติกรรมของการเรียนรู้ที่จะวัด
- 4.3) ลักษณะหรือคุณสมบัติผู้เข้าสอบ
- 4.4) จำนวนผู้เข้าสอบ
- 4.5) ระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบดำเนินการสอบและตรวจข้อสอบ
- 4.6) ความเป็นอิสระในการตอบสนองการกำหนดส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบได้แก่

ความยาวของแบบทดสอบหรือจำนวนของข้อสอบและคะแนน ระยะเวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบ วิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน การแปลความหมายของคะแนน ตลอดจนค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือสร้างข้อสอบ

1) ผู้สร้างแบบทดสอบลงมือสร้างแบบข้อสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์ข้อสอบ คำนึงถึงความยากของข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คะแนนและการตรวจให้คะแนน

2) ตรวจสอบข้อสอบผู้สร้างต้องทบทวน แบบทดสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้น มีความถูกต้องครบถ้วน ตามรายละเอียดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับทดลอง เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจข้อสอบคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้

1) นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

- | | |
|----------------------------------|------------------------------------|
| 1. พระมหาสมบุรณ์ สุทธิโม, ผศ.ดร. | ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา |
| 2. รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก | ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา |
| 3. ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ | ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา |
| 4. นางสาวศิรินาถ อุดมธิพันธ์ | ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมการเรียนรู้ |
| 5. นางสาวพรกมล จันทร์ีย์ | ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล |

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นได้สร้างถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

2) นำข้อสอบที่ได้หาค่าสอดคล้อง IOC และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก ส จ ป ลี วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” จากกลุ่มประชากรที่ใช้ใน

การวิจัยจำนวน 27 คน ครูผู้สอนได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ กลุ่มละ 6 คน เหลือนักเรียน 3 คน ผู้วิจัยได้มอบหน้าที่ให้เป็นผู้สังเกตการณ์และเป็นผู้ช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย โดย 4 กลุ่มดังกล่าว ได้แก่ 1. กลุ่ม ส การฟัง 2. กลุ่ม จิ การคิด 3. กลุ่ม ปุ การถาม และ 4. กลุ่ม ลิ การเขียนก่อนที่จะทำการวิจัย ครูผู้สอนได้แจกแบบสอบถามก่อนการวิจัยให้นักเรียนได้ทดลองทำดูก่อน เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการทำทดลองต่อไป หลังจากนั้นก็ได้ทดลองตามกลุ่มใหญ่ ๆ 4 กลุ่มที่ได้แบ่งไว้ และได้ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ๆ จากนักเรียนในกลุ่มหนึ่ง ๆ เพื่อทดสอบผลการเรียนการสอนด้วย ดังผลการทดลองต่อไปนี้

1. กลุ่ม ส การฟัง

ครูผู้สอนได้แบ่งนักเรียนคนละเลขที่กัน จำนวน 6 คน รับผิดชอบด้านการฟังนิทานที่เกี่ยวกับเรื่องของ เศรษฐศาสตร์ โดยการฟังนิทานนั้น ครูได้ให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็น ก ข ค และ ง ก่อน จำนวน 15 ข้อ และมีจำนวนนักเรียนในกลุ่ม จำนวน 3 คน คือ เด็กหญิงศศิกานต์ มานะสุนทร เด็กหญิงนิลาภา ชมน้อย และเด็กหญิงรัตนธิดา วงษ์เด่น คิดเป็นร้อยละ 50% จากจำนวนนักเรียนทั้งกลุ่ม มีคะแนนน้อยกว่าเพื่อนในกลุ่ม หลังจากนั้นก็ได้เล่านิทานเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ให้ฟัง โดยได้นำนิทานเรื่อง พอเพียงแค่นี้พอ มาเล่าให้นักเรียนฟัง จึงนำการสอนสมาธิตามแนวทางพุทธศาสตร์มาช่วยพัฒนาให้นักเรียนที่บกพร่องด้านสมาธิในการเรียนรู้เพื่อปรับพฤติกรรม โดยฝึกสมาธิให้นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมของตนเองในการฟังครูอธิบาย การทำกิจกรรม การเรียนรู้ภายในห้องเรียน การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น

จากการศึกษา พบว่า ผลหลังจากการทดลอง นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น หลังจากเล่านิทานเสร็จ จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม ส การฟัง สามารถทำแบบสอบถามได้ทุกคน คะแนนเฉลี่ย 12 – 14 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองด้านการฟัง เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมาก

2. กลุ่ม จิ การคิด

ครูผู้สอนได้แบ่งนักเรียนคนละเลขที่กัน จำนวน 6 คน รับผิดชอบด้านการคิดที่เกี่ยวกับเรื่องของ เศรษฐศาสตร์ ครูได้ให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็น ก ข ค และ ง ก่อน จำนวน 15 ข้อ และมีจำนวนนักเรียนในกลุ่ม จำนวน 3 คน คือ เด็กหญิงพริมรดา พูลสำราญ เด็กหญิงกัญญารัตน์ ชันธกร และเด็กหญิงนุชนาถ จันทรสอน คิดเป็นร้อยละ 42.86 % จากจำนวนนักเรียนทั้งกลุ่ม มีคะแนนน้อยกว่าเพื่อนในกลุ่มไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม หลังจากนั้นก็ได้เล่านิทานเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ให้ฟัง โดยได้นำนิทานเรื่อง พอเพียงแค่นี้พอ มาเล่าให้นักเรียนฟัง

จากการศึกษาพบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่านิทานเสร็จ นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น สามารถคิดได้อย่างมีระบบมากขึ้น จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำแบบสอบถามได้เกินครึ่งหนึ่งทุกคน บางคนทำคะแนนได้เต็มด้วยโดยมีคะแนนเฉลี่ย 9 – 15 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองด้านการคิด เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ถึงกระนั้นก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

3. กลุ่ม ปุ การถาม

ครูผู้สอนได้แบ่งนักเรียนแต่ละเลขที่กัน จำนวน 6 คน รับหน้าที่ด้านการถามที่เกี่ยวกับเรื่องของ เศรษฐศาสตร์ ครูได้ให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็น ก ข ค และ ง ก่อน จำนวน 15 ข้อ และมีจำนวน นักเรียนในกลุ่มสามารถทำคะแนนได้เกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกคน หลังจากนั้นก็ได้เล่านิทานเรื่อง ที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ให้ฟัง โดยได้นำนิทานเรื่อง พอเพียงแค่เพียงพอ มาเล่าให้นักเรียนฟัง

จากการศึกษาพบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่านิทานเสร็จ นอกจากนักเรียนมีสมาธิในการ ฟังมากขึ้นแล้ว ยังได้มีการถามที่มากขึ้นด้วย จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุป ได้ว่านักเรียนกลุ่ม ปุ การถาม มีนักเรียนบางคนมีผลการทดลองที่ต่ำกว่าเกณฑ์อยู่หนึ่งคน ในส่วนนักเรียนที่ เหลือทำคะแนนเฉลี่ย 10 – 14 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองด้านการถาม เกิด ประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมาก ถึงกระนั้นก็ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ควรจะมีการ ปรับปรุงแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

4. กลุ่ม ลิ การเขียน

ครูผู้สอนได้แบ่งนักเรียนแต่ละเลขที่กัน จำนวน 6 คน รับหน้าที่ด้านการเขียนที่เกี่ยวกับเรื่องของ เศรษฐศาสตร์ ครูได้ให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็น ก ข ค และ ง ก่อน จำนวน 15 ข้อ และมีจำนวน นักเรียนในกลุ่มนี้มีผลการเขียนที่ดีแต่เริ่มแรกอยู่แล้ว สามารถทำคะแนนได้เกินครึ่งหนึ่งทุกคน หลังจากนั้น ก็เล่านิทานเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ให้ฟัง โดยได้นำนิทานเรื่อง พอเพียงแค่เพียงพอ มาเล่าให้นักเรียนฟัง

จากการศึกษาพบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่านิทานเสร็จ นักเรียนมีสมาธิในการฟัง มากขึ้น สามารถคิดและเขียนบันทึกได้อย่างมีระบบมากขึ้น จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำแบบสอบถามได้เกินครึ่งหนึ่งทุกคน มี 2 คนที่ทำคะแนนได้ เต็ม 15 คะแนน ส่วนที่เหลือมีคะแนนเฉลี่ย 10 – 15 คะแนน ส่งผลให้การทดลองด้านการคิด เกิด ประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญานาง (ไตรรัตนนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สามารถนำมาใช้ทั้ง ด้านการแก้ปัญหาและการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ ผู้สอนทุกคนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุกวิชาได้ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจนำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. **กลุ่ม สุ การฟัง** จากการศึกษาพบว่า ผลหลังจากการทดลอง นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น หลังจากเล่านิทานเสร็จ จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม สุ การฟัง สามารถทำแบบสอบถามได้ทุกคน คะแนนเฉลี่ย 12 – 14 คะแนน ในคะแนนเต็ม 15 คะแนน ส่งผลให้ การทดลองด้านการฟัง เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมาก ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัย

ของ พระเจษฎษฎุภรณ์ อินทร์จันทร์⁸ ได้วิจัยเรื่อง “ผลการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ สู่ จิ ปุ ลิ ที่มีต่อความสามารถในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นโท” ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางด้านการฟัง การคิด การถาม การเขียน มีคะแนน 70.09 จากทั้งหมด 100 คะแนน หรือร้อยละ 70.09 นักเรียนมีคะแนนทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกออกเป็นแต่ละด้านจะเห็นได้ว่า ความสามารถทางด้านการฟัง การคิด การถาม การเขียนด้วยการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง วิชารวมวิภาค โดยด้านการฟัง คะแนนที่ได้ 18.85 ด้านการคิด คะแนนที่ได้ 15.48 ด้านการถาม คะแนนที่ได้ 16.91 ด้านการเขียน คะแนนที่ได้ 18.85 แสดงให้เห็นว่าสามเณรนักเรียนนั้นมีความสามารถทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดี

2. กลุ่ม จิ การคิด จากการศึกษา พบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่นนิทานเสร็จ นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น สามารถคิดได้อย่างมีระบบมากขึ้น จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำแบบสอบถามได้เกินครึ่งหนึ่งทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฅนกล ชาวปลายนา⁹ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาทั่วไปเพื่อการสร้างสรรคความเป็นไทยในศตวรรษที่ 21: กระบวนทัศน์ในพุทธศาสน์ว่าด้วยสารัตถแห่งจินตนาโกศล (ปรัชญาณเชิงความคิด) ทฤษฎีการสร้างทักษะความคิดแบบโยนิโสมนสิการ” ผลการวิจัยพบว่า การสร้างทักษะความคิดตามแนวพุทธธรรมด้วยกระบวนทัศน์แบบโยนิโสมนสิการ ตั้งอยู่บนฐานของความจริงที่ว่าสภาวะจิตใจของมนุษย์มีส่วนสัมพันธ์ต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมมนุษย์ ทั้งในด้านกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม หมายความว่า หากจิตใจมีการอบรมฝึกฝนและสร้างทักษะให้เกิดวิธีคิดอย่างถูกต้องดีแล้ว ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดคุณภาพของพฤติกรรมนั้นได้ ตามนัยพุทธธรรมเรียกกระบวนนี้ว่า วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ การคิดไตร่ตรองอย่างแยบคาย การคิดเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์มี 10 ชั้น ผู้ฝึกฝนอบรมความคิดด้วยวิธีนี้อย่างครบถ้วนสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นคนเก่ง คนดี และมีความได้

3. กลุ่ม ปุ การถาม จากการศึกษา พบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่นนิทานคุณธรรมเสร็จ นักเรียนได้มีการถามที่มากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินรัตน์ กาญจนบุญชู¹⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แคลคูลัสเบื้องต้น โดยใช้หลัก “สู่ จิ ปุ ลิ” ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ/กระบวนการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเตรียมทหาร” ผลการวิจัยพบว่า การนำวิธีสอนแบบ สู่ จิ ปุ ลิ และนิทานคุณธรรมมาใช้ นั้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นสูงขึ้น เพราะเป็นการฝึกทักษะของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ฟัง คิด ถาม เขียน และสามารถจดจำ เข้าใจ นำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าได้

⁸ พระเจษฎษฎุภรณ์ อินทร์จันทร์, “ผลการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ สู่ จิ ปุ ลิ ที่มีต่อความสามารถในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นโท”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

⁹ ฅนกล ชาวปลายนา, “การศึกษาทั่วไปเพื่อการสร้างสรรคความเป็นไทยในศตวรรษที่ 21: กระบวนทัศน์ในพุทธศาสน์ว่าด้วยสารัตถแห่งจินตนาโกศล (ปรัชญาณเชิงความคิด) ทฤษฎีการสร้างทักษะความคิดแบบโยนิโสมนสิการ”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2544.

¹⁰ ทินรัตน์ กาญจนบุญชู, “ผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แคลคูลัสเบื้องต้น โดยใช้หลัก “สู่ จิ ปุ ลิ” ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ/กระบวนการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเตรียมทหาร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชามัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

4. กลุ่ม ลิ การเขียน จากการศึกษาพบว่า ผลหลังจากการทดลองหลังจากเล่านิทานเสร็จ นักเรียนมีสมาธิในการฟังมากขึ้น สามารถคิดและเขียนบันทึกได้อย่างมีระบบมากขึ้น จึงได้แจกแบบสอบถามหลังการเรียนให้ทำอีกครั้งหนึ่ง ผลสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่ม จิ การคิด สามารถทำแบบสอบถามได้เกินครึ่งหนึ่งทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วย สังข์ศิริ¹¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนโดยใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยวัดผลหลังเรียน 25.0 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยวัดผลก่อนเรียน 20.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความก้าวหน้าในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และการเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนมีความก้าวหน้าสูงขึ้นทุกแผน โดยมีอัตราพัฒนาเฉลี่ย 8.44 คะแนนต่อคน นักเรียนส่วนมากมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังเรียนในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้หลัก สุ จิ ปุ ลิ วิชาเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพญูเชิง (ไตรรัตนายก) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีข้อเสนอแนะที่มาจากผลการวิจัย สรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) กลุ่ม สุ การฟัง มีข้อเสนอแนะคือ กลุ่ม สุ การฟัง นอกจากมีการพัฒนาที่ดีมากในบรรดา 4 กลุ่มแล้ว แต่เมื่อย้อนกลับไปดูสถิติที่ผู้วิจัยได้รวบรวมก่อนการเรียนรู้อะไรและหลังการเรียนรู้อะไรพบว่าสถิติที่ต่างกันมาก ก่อนการเรียนรู้อะไรพบว่ามีสถิติแค่ 55.53 % เท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าเกินมาตรฐานมาก โรงเรียนควรตระหนักถึงการฟังเป็นสำคัญ ควรเพิ่มแบบเรียนที่มีความหลากหลาย มีนิทานธรรมให้ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการฟังที่มากขึ้น

2) กลุ่ม จิ การคิด มีข้อเสนอแนะคือ กลุ่ม จิ การคิด ผู้วิจัยพบว่า มีสถิติที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ควรให้มีการฝึกให้นักเรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ คิดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นการพัฒนาสมองให้คิดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้น

3) กลุ่ม ปุ การถาม มีข้อเสนอแนะคือ กลุ่ม ปุ การถาม ผู้วิจัยพบว่าสถิติที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ควรให้มีการฝึกให้นักเรียนได้ฝึกหัดให้มีความกล้าที่จะถาม กล้าหาญที่จะพูดให้มากยิ่งขึ้น

¹¹ บุญช่วย สังข์ศิริ, “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนโดยใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549.

4) กลุ่ม ลี การเขียน มีข้อเสนอแนะคือ กลุ่ม ลี การเขียน ผู้วิจัยพบว่าสถิติการวิจัยเป็นอันดับ 2 รองจากกลุ่ม สุ การฟัง ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ แต่ควรสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกฝนให้มีการจดบันทึกในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเอง ต่อสังคม นำไปพัฒนาตนเองและสังคมในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ การวิจัยเรื่องนี้เน้นการปฏิบัติการเป็นสำคัญ โรงเรียนควรเน้นให้นักเรียนได้รู้จักฟัง คิด ถาม และเขียนอย่างเป็นระบบ มีการเรียนการสอนที่เป็น Child Center โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

1) ควรนำหลักธรรมอื่นๆ ในพระพุทธศาสนามาใช้ในระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น เช่น หลักศีล สมาธิ ปัญญา อย่างบูรณาการ และหลักอิทธิบาท 4 เป็นต้น

2) ควรนำหลักธรรม สุ จี ปุ ลิ ไปพัฒนาใช้กับการเรียนการสอนในทุกวิชาเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะของนักเรียนให้ฟัง คิด ถาม และเขียนที่เป็นระบบ

3) ควรนำหลักธรรม สุ จี ปุ ลิ ไปพัฒนาใช้กับการเรียนการสอนในโรงเรียนทุกระดับทั่วประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. ชุดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ชุดที่ 11 เรื่อง กระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2544.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). ปรัชญาการศึกษาของไทย ภาคพุทธธรรม: แกนนำการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม์, 2556.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:

สุวีริยาสาส์น, 2542.

ณกมล ชาวปลายนา. “การศึกษาทั่วไปเพื่อการสร้างสรรคความเป็นไทยในศตวรรษที่ 21: กระบวนทัศน์ในพุทธศาสนาด้วยสารัตถแห่งจินตนาโกศล (ปรัชญาเชิงความคิด) ทฤษฎีการสร้างทักษะความคิดแบบโยนิโสมนสิการ”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2544.

ทินรัตน์ กาญจนกฤษช. “ผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แคลคูลัสเบื้องต้น โดยใช้หลัก “สุ จี ปุ ลิ” ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ/กระบวนการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเตรียมทหาร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชามัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

บุญช่วย สังข์ศิริ. “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนโดยใช้ขั้นตอนธรรมะ เป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561)

2 โรงเรียนวัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.

สาขาวิชาสังคมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549.

พระเจตน์สฤษฏ์ อินทร์จันทร์. “ผลการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ สู่ จิ ปุ ลิ ที่มีต่อ

ความสามารถในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นโท”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.rajini.ac.th/group/social/main.html>. 12 กรกฎาคม 2560.

สมเกียรติ แสงอรุณเฉลิมสุข, วิธีการเรียน, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http://ftt.spu.ac.th/](http://ftt.spu.ac.th/hum111/main1/_lesson4_files/way%of%20study.stm)

[hum111/main1/_lesson4_files/way%of%20study.stm](http://ftt.spu.ac.th/hum111/main1/_lesson4_files/way%of%20study.stm), 14 กรกฎาคม 2560.

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544/การจัดการเรียนรู้, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล:

https://th.wikisource.org/wiki/หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน_พุทธศักราช_25/การจัดการเรียนรู้_14 กรกฎาคม 2560.

โคลงโลกนิติ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.dek-d.com/board/view/2424378/>. 12 กรกฎาคม 2560.